

Programme : Acharya (MA)

Programme Outcomes

Programme name	Programme Code	Programme Outcomes
Acharya	A	<ul style="list-style-type: none">• स्वशास्त्रे गहनविषयप्रतिपादनसामर्थ्यम् ।• स्वशास्त्रे शास्त्रीयचिन्तनसामर्थ्यम् ।• स्वशास्त्रे शास्त्रान्तरे च सिद्धान्तसाम्यवैषम्यावगमनसामर्थ्यम् ।• स्वशास्त्रे अनुसन्धानप्रेरणाप्राप्तिः ।• शास्त्रेषु अन्तस्सम्बद्धविषयाणां विषयवैविस्य च अध्ययने सामर्थ्यम् ।• भारतीयज्ञानविज्ञानशास्त्रपरम्परासंरक्षणे तत्परता ।
Programme Specific Name	Programme Specific Code	Programme Specific Outcomes
Acharya in Sankhya Yoga	A-SY	<ul style="list-style-type: none">• साङ्ख्ययोगशास्त्रसिद्धान्तानां समग्रम् अध्ययनम् ।• साङ्ख्ययोगशास्त्रसिद्धान्तानां समर्थकयुक्तीनां परिपूर्णम् अध्ययनम् ।• साङ्ख्ययोगशास्त्रसिद्धान्तविरोधिपक्षाणाम् अन्वेषणम् ।• साङ्ख्ययोगशास्त्रसिद्धान्तविरोधिपक्षाणां मूलतः अध्ययनेन तेषां बलपरीक्षा ।• निष्पक्षपातवैखर्या साङ्ख्ययोगशास्त्रसिद्धान्तविरोधितत्वानां विवेचनम् ।• साङ्ख्ययोगशास्त्रसिद्धान्तमूलान्वेषणं, तत्र सम्भवतां सन्देहानां निरासः ।• साङ्ख्ययोगशास्त्रसिद्धान्तमूलेषु यौक्तिकत्वचिन्तनम् ।• साङ्ख्ययोगशास्त्रसिद्धान्तमूलानां परसिद्धान्तमूलानां च विवेचनपूर्वकं समीक्षणम् ।

1st Semester

Course Code	Title of the Course	Course Outcomes
A-SY 101	सांख्यतत्त्वकौमुदी (1-25 कारिकाः)	<ul style="list-style-type: none"> • त्रिविधदुःखानि तेषां निवृत्त्युपायविषयकज्ञानम् । • पञ्चविंशतितत्त्वपरिचयपूर्वकं, शास्त्रे प्रमाणानां का आवश्यकता अस्ति इति ज्ञानं भविष्यति । • कार्यं सत् वा असत् इति ज्ञातुं शक्यन्ते । • महदादेश्चेतनतुल्यता पुरुषस्य कर्तृताभ्रमश्च निरूपयितुं शक्यन्ते । • पुरुषस्य प्रकृतेश्च संयोगेन सृष्टिः कथं भवतीति ज्ञानं भविष्यति ।
A-SY 102	योगदर्शनम् – प्रथमपादः समाधिपादः - व्यासभाष्यसहितम्	<ul style="list-style-type: none"> • योगस्य स्वरूपं, प्रयोजनमित्यादिविषये ज्ञानं भविष्यति । • चित्तवृत्तिनिरोधोपायाः के ? इति ज्ञातुं शक्यन्ते । • योगे ईश्वरस्य स्वरूपं किम् ? इति ज्ञानं भविष्यति । • चित्तप्रसादनोपायाः के ? इति ज्ञातुं शक्यन्ते । • समाधिविषयकज्ञानं भविष्यति ।
A-SY 103	योगदर्शनम् – प्रथमपादः समाधिपादः – भोजवृत्तिसहिता	<ul style="list-style-type: none"> • योगस्य स्वरूपं, प्रयोजनमित्यादिविषये ज्ञानं भविष्यति । • चित्तवृत्तिनिरोधोपायाः के ? इति ज्ञातुं शक्यन्ते । • योगे ईश्वरस्य स्वरूपं किम् ? इति ज्ञानं भविष्यति । • चित्तप्रसादनोपायाः के ? इति ज्ञातुं शक्यन्ते । • समाधिविषयकज्ञानं भविष्यति ।
A-SY 104	सांख्यप्रवचनभाष्यम् – (प्रथमाध्यायः)	<ul style="list-style-type: none"> • सांख्यशास्त्रीयचतुर्व्यूहविषयकज्ञानं भवति । • प्रकृत्यादिपञ्चविंशतिपदार्थज्ञानं भवति । • प्रकृतेर्हेतुत्वे विभुत्वे च नियामकत्वं ज्ञानं शक्यन्ते । • महत्तत्त्वादयः कार्याणि इति स्पष्टं भवति ।
A-SY 105	Soft Core	

2nd Semester

Course Code	Title of the Course	Course Outcomes
A-SY 201	सांख्यतत्त्वकौमुदी (26-72 कारिकाः)	<ul style="list-style-type: none"> • बाह्याभ्यन्तरकरणविभागः, बाह्येन्द्रियाणां विषयज्ञानं भविष्यति । • सूक्ष्मशरीरस्य संसरणं नटवन्नानारूपता च स्पष्टा भवति । • चतुर्दशविधो भौतिकः स्थूलभूतकृतः सर्गविषयकज्ञानं भविष्यति । • जडस्याऽपि प्रधानस्य पुरुषविमोक्षार्थं प्रवृत्तिः कथं ज्ञातुं शक्यन्ते । • सम्यग्ज्ञानेन जीवन्मुक्तिः भविष्यति इति ज्ञातुं शक्यन्ते ।
A-SY 202	योगदर्शनम् – द्वितीयपादः साधनपादः - व्यासभाष्यसहितम्	<ul style="list-style-type: none"> • क्रियायोगस्य फलं किम् ? ज्ञातुं शक्यन्ते । • चतुर्व्यूह(हेय-हेयहेतुः-हानं-हानोपायः)विषयकज्ञानं भविष्यति । • विवेकख्यातिं ज्ञास्यन्ति, महाव्रतविषयकज्ञानं स्पष्टं भवति । • आसन-प्राणायाम-प्रत्याहाराणां स्वरूपज्ञानं भवति ।
A-SY 203	योगदर्शनम् – द्वितीयपादः साधनपादः - भोजवृत्तिसहिता	<ul style="list-style-type: none"> • क्रियायोगविषयकज्ञानं भवति । • शास्त्रचतुर्व्यूहम् (हेय-हेयहेतुः-हानं-हानोपायः), दृश्यं –दृश्यस्वरूपं, गुणपर्वाणि, द्रष्टा – द्रष्टुः स्वरूपज्ञानं च भविष्यति । • महाव्रतं ज्ञातुं शक्नोवन्ति । • आसन-प्राणायाम-प्रत्याहाराणां स्वरूपज्ञानं भविष्यति ।
A-SY 204	सांख्यप्रवचनभाष्यम् – (द्वितीय-तृतीयाध्यायौ)	<ul style="list-style-type: none"> • सृष्टेः प्रयोजनम् किम् ? इति ज्ञानं भवति । • अहङ्कारस्य कार्याणि कानि ? इति ज्ञातुं पारयन्ति । • संसारहेतुपञ्चविधबुद्धिवृत्तिकथनम् । • करणेषु बुद्धि एव प्रधानं करणम् इति ज्ञानं भविष्यति ।
A-SY 205	Soft Core	

3rd Semester

Course Code	Title of the Course	Course Outcomes
A-SY 301	योगदर्शनम्, तृतीयपादः विभूतिपादः - व्यासभाष्यसहितम्	<ul style="list-style-type: none"> • अन्तरङ्गसाधनैस्साकं संयमः, निरोध-समाधि-एकाग्रता-धर्मलक्षणावस्थापरिणामादीनां ज्ञानं भविष्यति । • अतीतानागतज्ञान-सर्वभूतऋतज्ञान-पूर्वजातिज्ञान-परचित्तज्ञानादिविषयं ज्ञातुं शक्यन्ते । • भुवनज्ञानं, ताराव्यूहज्ञानं, तारागतिज्ञानं, कायव्यूहज्ञानञ्च भविष्यति । • भूतजयसिद्धिं, इन्द्रियजयादि ज्ञानं भविष्यति ।
A-SY 302	योगदर्शनम्, तृतीयपादः विभूतिपादः - भोजवृत्तिसहिता	<ul style="list-style-type: none"> • अन्तरङ्गसाधनैस्साकं संयमः, निरोध-समाधि-एकाग्रता-धर्मलक्षणावस्थापरिणामादीनां ज्ञानं भविष्यति । • अतीतानागतज्ञान-सर्वभूतऋतज्ञान-पूर्वजातिज्ञान-परचित्तज्ञानादिविषयं ज्ञातुं शक्यन्ते । • भुवनज्ञानं, ताराव्यूहज्ञानं, तारागतिज्ञानं, कायव्यूहज्ञानञ्च भविष्यति । • भूतजयसिद्धिं ज्ञातुं शक्यन्ते । • इन्द्रियजयादि ज्ञानं भविष्यति ।
A-SY 303	सांख्यप्रवचनभाष्यम् (चतुर्थ-पञ्चमाध्यायौ)	<ul style="list-style-type: none"> • आख्यायिकामाध्यमेन विवेकज्ञानं कथम् उत्पन्नं भविष्यति ज्ञातुं पारयन्ति । • विवेकासाधनचिन्तने बन्ध इत्यत्र भरताख्यायिकाद्वारा ज्ञातुं शक्यन्ते । • एकाग्रतायां समाधिसिद्धौ दृष्टान्तः ज्ञास्यन्ति । • नियमविस्मरणे हानिः कथं भवति ज्ञातुं पारयन्ति । • योगचर्याप्रयोजनं किम् इति ज्ञातुं शक्यन्ते ।
A-SY 304	हठयोगप्रदीपिका (स्वात्मारामकृता)	<ul style="list-style-type: none"> • हठयोगस्योद्भवविकासश्च ज्ञातुं शक्यन्ते, आसनविषये ज्ञानं भवति । • कर्मषट्कं किम् ? कथं अभ्यासः करणीयः इति ज्ञातुं शक्यन्ते । • प्राणायामस्य स्वरूपं ज्ञातुं शक्यन्ते । • मुद्रायाः फलविषयज्ञानं भवति ।
A-SY 305	Soft Core	

4th Semester

Course Code	Title of the Course	Course Outcomes
A-SY 401	योगदर्शनम् – चतुर्थपादः कैवल्यपादः - व्यासभाष्यसहितम्	<ul style="list-style-type: none"> ● जात्यन्तरपरिणामः, निर्माणचित्तानि, ध्यानजचित्तं, कर्मजातिसम्बन्धांशानां ज्ञानं भवति । ● वासनानाम् अभिव्यक्तेः कारणं, वासनानाम् अनादित्वं, वासनानां मूलहेतवः, धर्मिधर्मप्रसङ्गानां विषये ज्ञातुं शक्यन्ते । ● चित्ताद्भिन्नं पुरुषतत्त्वप्रतिष्ठापनविषयकज्ञानं भवति । ● धर्ममेघसमाधेः स्वरूपज्ञानं भविष्यति ।
A-SY 402	योगदर्शनम् – चतुर्थपादः कैवल्यपादः - भोजवृत्तिसहिता	<ul style="list-style-type: none"> ● जात्यन्तरपरिणामः, निर्माणचित्तानि, ध्यानजचित्तं, कर्मजातिसम्बन्धांशानां ज्ञानं भवति । ● वासनानाम् अभिव्यक्तेः कारणं, वासनानाम् अनादित्वं, वासनानां मूलहेतवः, धर्मिधर्मप्रसङ्गानां विषये ज्ञातुं शक्यन्ते । ● चित्ताद्भिन्नं पुरुषतत्त्वप्रतिष्ठापनविषयकज्ञानं भवति । ● धर्ममेघसमाधेः स्वरूपं कैवल्यस्वरूपं च ज्ञास्यन्ति ।
A-SY 403	घेरण्डसंहिता (ग्रन्थकारः - घेरण्डमुनिः)	<ul style="list-style-type: none"> ● सप्तसाधनम्, षट्कर्मादिविषयाणां ज्ञानं भविष्यति । ● आसनानां विषये मुद्राविषये च ज्ञानं भवति । ● प्राणायामां, ध्यानं तथा समाधियोगविषयकज्ञानं भवति ।
A-SY 404	श्रीमद्भगवद्गीतागूढार्थदीपिका (श्रीमन्मधुसूदनसरस्वतीकृता- द्वितीयाध्यायः, सांख्ययोगः)	<ul style="list-style-type: none"> ● आत्मनः देहादिसङ्घातात् भिन्नत्वेन देहदाहच्छेदादौ आत्मनः दाहादि न भवति इत्यादिविषयकं ज्ञानं भविष्यति । ● प्रतिबन्धाकसद्भावात् व्यवसायात्मिका बुद्धिः न भवतीति ज्ञातुं शक्यन्ते । ● बुद्धियोगार्थं प्रयत्नकर्तव्यम् इति अवबोधनं भविष्यति । ● स्थितप्रज्ञस्य लक्षणव्यवहारादिविषयाणां ज्ञानं भवति ।
A-SY 405	Soft Core	